gemeente Brunssum

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 11 oktober 2022
Registratiekenmerk	: 202223758
Gemeentebladnr.	: 2022/96
Afdeling opsteller	: Maatschappelijke ontwikkeling
Naam opsteller	: Angelo Goethem, van
Bereikbaar onder	: angelo.van.goethem@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Vérénice Hermans
Raadsvergadering d.d.	: 29 november 2022
Uiterlijke datum	: 31 december 2022

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Raadsvoorstel & besluit toestemmingsprocedure wijziging Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz inzake afrekensystematiek (2e fase).

Samenvatting

Dit raadsvoorstel heeft betrekking op de toestemmingsprocedure aangaande de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling (hierna: GR) Omnibuzz inzake de afrekensystematiek, welke volgt op de zienswijzeprocedure die op 27 september 2022 door uw raad is afgerond. Dit voorstel is derhalve een vervolg op het raadsvoorstel dat u op 27 september 2022 heeft genomen en bevat grotendeels dezelfde informatie, maar nu aangaande het verlenen van toestemming aan het college van B en W om de GR te wijzigen. (Zie op pagina 2 bij paragraaf aanleiding nadere uitleg over de procedure naar de raad).

In het AB Omnibuzz van 6 juli jl. is positief besloten over het starten van de besluitvormingsprocedure om de GR Omnibuzz per 1 januari 2023 te wijzigen met betrekking tot artikel 18, de afrekensystematiek. Het voornemen om de kosten voor het Omnibuzz-vervoer tussen gemeenten anders te verdelen bestaat al sinds de uitbreiding van de GR Omnibuzz in 2016. Via amendementen is destijds verzocht om de afrekening van de kosten meer in lijn te brengen met de daadwerkelijke kosten. Deze wens is later herhaaldelijk geuit vanuit deelnemende gemeenten en kan op ambtelijk draagvlak rekenen. Dit betekent dat dezelfde totale kosten anders verdeeld worden over de deelnemende gemeenten. Het verzoek richtte zich in eerste instantie op de beheerskosten, maar tijdens de uitwerking is dezelfde lijn doorgetrokken naar de vervoerskosten. Dit is geconcretiseerd door de afrekening van de vervoerskosten op basis van zones om te zetten naar kilometers. Kilometers liggen immers aan de basis van de daadwerkelijke kostenberekening van vervoer, omdat dit een meer eenduidige eenheid is dan zones. Kilometers zijn voor alle betrokkenen (klanten, gemeenten en vervoerders) een duidelijke en bekende eenheid, in tegenstelling tot de zonesystematiek. De nieuwe afrekensystematiek betekent een meer rechtvaardige verdeling van de kosten van de GR Omnibuzz die beter aansluit bij de daadwerkelijke kosten per gemeente.

Op 1 juli jl. is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Eén van de wijzigingen in de Wgr is dat voor wijziging van een collegeregeling, zoals de GR Omnibuzz, de gemeenteraden meer invloed krijgen op de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Deze wijzigingsprocedure is per 1 juli 2022 direct ingegaan. Andere wijzigingen uit de wetswijziging hoeven pas op 1 juli 2024 doorgevoerd te worden. Dit betekent dat voor de voorliggende wijziging zowel de zienswijzeprocedure als toestemmingsprocedure richting de gemeenteraden dient te worden doorlopen. De zienswijzeprocedure is inmiddels afgerond (27 september 2022 raadsbesluit) en dit voorstel heeft betrekking op de vervolgstap, de toestemmingsprocedure.

De financiële implicaties als gevolg van de nieuwe afrekensystematiek zijn klein doordat de beheerskosten én vervoerskosten herverdeeld worden. Brunssum moet 406 euro meer gaan betalen conform de nieuwe toekomstige verdeelsleutel. Hierbij moet de kanttekening geplaatst worden dat het aandeel vervoerskosten in deze berekening mogelijk positiever zou kunnen uitpakken voor de gemeente Brunssum dan weergegeven. Zie voor de onderbouwing het financieel advies.

gemeente Brunssum

Aan uw raad wordt voorgesteld om toestemming te geven aan het college van B e W om de voorgestelde wijziging van de afrekensystematiek van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz goed te keuren. Uw raad heeft eerder besloten (27 september 2022) om geen zienswijze af te geven t.a.v. de voorgestelde wijziging (de nieuwe afrekensystematiek), dit voorstel om toestemming te verlenen aan het college van B en W om deze wijziging GR goed te keuren is daarop een logisch vervolg.

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Zie bijlage 1 raadsvoorstel besluit wijziging GR Omnibuzz afrekensystematiek. Daarnaast vindt u hieronder een uitleg over het waarom, wat en hoe van de procedures naar de raad bij het wijzigen van een Gemeenschappelijke Regeling.

Waarom:
De procedure in twee fasen (zienswijzeprocedure en toestemmingsprocedure) is sedert 1 juli 2022 wettelijk voorgeschreven.

Wat: Versterking rol van de raad
Tot 1 juli 2022 werd een gemeenschappelijke regeling, zoals Omnibuzz gewijzigd, nadat de raad toestemming had gegeven aan het college voor die wijziging. De raad mag alleen weigeren wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Daarmee was in feite de raad "veroordeeld" tot het geven van toestemming. De wetswijziging heeft tot doel de rol van de raad te versterken. Uit de toelichting bij de wetswijziging blijkt dat het nieuwe instrument van zienswijze bij treffen of wijzigen van de regeling, zorgt voor een betere positie van de raad. De zienswijzeprocedure is een recht en daardoor kan de raad de toestemming weigeren indien geen rekening wordt gehouden met haar zienswijze (in strijd met het recht). Aangaande dit voorstel heeft uw raad besloten tot geen zienswijze, daarmee heeft u laten blijken positief te zijn over de voorgestelde wijziging van de GR Omnibuzz.

Hoe: Procedure
Een regeling wijzigt nu dus doordat het college de raad zienswijze aan haar vraagt te geven en de zienswijze vervolgens als deelnemer (via de vertegenwoordiger) in het AB (algemeen bestuur) bespreekt. Het AB neemt de zienswijzen van de deelnemers gemotiveerd al dan niet over en het voorstel tot wijziging wordt wederom in route gebracht. Het college vraagt de raad om toestemming. Bij verkregen toestemming neemt het college het besluit om de regeling te wijzigen. Indien alle deelnemers (colleges) besloten de regeling te wijzigen, wijzigt de regeling en wordt deze bekendgemaakt.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Zie bijlage 1 raadsvoorstel besluit wijziging GR Omnibuzz afrekensystematiek.

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

Het doel is om de nieuwe afrekensystematiek (van zones naar kilometers) per 1 januari 2023 in te laten gaan en uw raad te vragen om toestemming te verlenen aan het college van B en W om de GR Omnibuzz te wijzigen in verband met de nieuwe afrekensystematiek (zie bijlage 3 wijzigingsbesluit).

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

Raadsvoorstel (registratiekenmerk): 202223758

2. Traject tot dusverre

Zie in voorstel zienswijzeprocedure. Er is eerst een zienswijzeprocedure doorlopen, waarbij uw raad besloten heeft om geen zienswijze af te geven en daarmee positief te zijn over de voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz.

3. Rol/ bevoegdheden college van B en W

Nadat uw raad toestemming geeft aan het college om deze wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz kenbaar te maken, communiceert het college van B &W middels een uitgaande brief aan de GR Omnibuzz dat de gemeenteraad van Brunssum akkoord gaat met voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz.

gemeente Brunssum

4. Algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
- Algemene wet bestuursrecht.
- Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015.
- Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz (artikel 23)
- Wet gemeenschappelijke regelingen (artikel 1).

5. Past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?
Ja, het betreft een andere (een meer rechtvaardige) wijze van afrekening richting de deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz, ten behoeve van de uitvoering van het doelgroepenvervoer.

6. Relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen
Het financiële effect is eerder in raadsvoorstel wijziging GR Omnibuzz afrekensystematiek aangegeven. Hieronder vindt u nogmaals de informatie over het financiële effect voor deze meer rechtvaardige verdeling van de directe en indirecte vervoerskosten van Omnibuzz.
Het financiële effect voor Brunssum inzake beheerskosten (23% van totale kosten) op basis van de cijfers voor 2023 uit de meest recente begroting 2022 + MJP 2023-2025 bedraagt:

Kosten Huidige systematiek	Kosten nieuwe systematiek	Verschil absoluut	Verschil procentueel
€ 153.801	€ 170.738	€ 16.937	11,0%

Het financiële effect voor Brunssum inzake vervoerskosten (77% van totale kosten) op basis van de cijfers voor 2023 uit de meest recente begroting 2022 + MJP 2023-2025 bedraagt:

Vervoerskosten (zones)	Vervoerskosten (km)	Verschil absoluut	Verschil procentueel
€ 647.703	€ 631.212	€ -16.490	-2,5%

Het **totale financiële effect** voor Brunssum bedraagt vervolgens:

Huidige verdeelsleutels	Toekomstige verdeelsleutels	Verschil absoluut	Verschil procentueel
€ 801.504	€ 801.950	€ 446	0,1%

De verschillende effecten voor de deelnemende gemeenten, worden, door de aanpassing van zowel beheerskosten als vervoerskosten tegelijkertijd door te voeren, procentueel minder groot. Beide aanpassingen compenseren elkaar dus voor een deel. Dit was één van de belangrijkste argumenten om beide besluiten aan elkaar te koppelen.

Financieel advies
De financiële implicaties als gevolg van de nieuwe afrekensystematiek zijn derhalve klein doordat de beheerskosten én vervoerskosten herverdeeld worden. De gemeente Brunssum moet € 446,- meer gaan betalen conform de nieuwe toekomstige verdeelsleutels. Omdat hierbij is uitgegaan van een 'status-quo' herverdeling van de vervoerskosten voor begrote ritten op basis van zones in 2022 blijven de effecten beperkt tot -2,5%. Opgemerkt moet worden dat het aandeel vervoerskosten voor Brunssum **mogelijk** positiever kan uitpakken omdat het gebruik doelgroepenvervoer voor Brunssum al jaren uitkomt op gemiddeld 2,2 à 2,3 zones welke conform de huidige afrekensystematiek als 3 zones worden berekend (+30%). Als de omzetting naar kilometers plaatsvindt (nieuwe afrekensystematiek), vindt deze

afronding naar boven niet meer plaats en wordt de afrekening bepaald op basis van daadwerkelijke aantal kilometers (welke in de praktijk lager uitvallen dan hoe het nu wordt doorberekend) x de nieuwe vervoerstarieven. Complicerend effect na de nieuwe aanbesteding vervoer is dan het prijsverschil per km wegens de hogere brandstofkosten, onderhoudskosten vervoermiddelen en hogere afschrijvingskosten voor elektrisch transport (indien van toepassing).

Voor wat betreft de verdeling van de Overhead en de Indirecte kosten is de voorgestelde verdeling beter dan de gedeeltelijke afrekening op basis van de vervoerspassen, hoewel het wel raadzaam is om het gebruik van de passen blijvend te monitoren omdat hier tevens een voorcalculatorisch gebruik van de vervoersvoorziening uit berekend wordt. Dit is een interne aangelegenheid die al opgepakt is en gecontinueerd wordt.

Financiën Omnibuzz gemeenten

Het implementeren van deze aanpassingen brengt incidenteel kosten met zich mee, doordat bijvoorbeeld rapportage- en facturatiestromen moeten worden aangepast. Doordat dit zich alleen op de afrekening met gemeenten richt, zijn de kosten in deze fase beperkt en worden ingeschat op ongeveer € 7.500. Deze kosten worden verdeeld over alle deelnemende gemeenten.

c. Argumenten en overwegingen

Zie raadsvoorstel besluit wijziging GR Omnibuzz afrekensystematiek (bijlage 1).
In het kort adviseert het college uw raad om toestemming te geven voor de voorgestelde wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz inzake de afrekensystematiek. De voorgestelde nieuwe afrekensystematiek betekent een meer rechtvaardige verdeling van de kosten omdat deze verdeling gaat plaatsvinden op basis van de daadwerkelijk gereden kilometers in plaats van het aantal zones. Deze nieuwe afrekensystematiek is meer in lijn met de daadwerkelijke vervoerskosten per gemeente. Zoals staat weergegeven bij het financieel advies, pakt deze wijziging naar alle waarschijnlijkheid voor Brunssum gunstiger uit dan nu financieel staat weergegeven. Dit komt omdat de gemiddelde zone in Brunssum 2.2 á 2.3 betreft en de gemeente Brunssum 3 zones financierde voor dit gemiddelde van 2.2 á 2.3. Ingevolge de nieuwe systematiek is dit niet meer het geval, waarbij we enkel de daadwerkelijk gereden kilometers betalen.
Daarnaast wordt de verdeling van de beheerskosten conform de aanstaande wijziging ook eerlijker verdeeld, aangezien dit t.a.v. de overheadkosten plaats gaat vinden op basis van inwonersaantallen en de indirecte vervoerskosten worden verdeeld op basis van het gebruik van Omnibuzz (het aantal ritten).

d. Opties en keuze

Uw raad heeft eerst de gelegenheid gehad om een zienswijze af te geven t.a.v. de voorgestelde wijziging GR. Uw raad heeft ervoor gekozen dit niet te doen en daarmee te laten blijken positief te zijn over de voorgestelde wijziging inzake de nieuwe, meer rechtvaardige afrekensystematiek.

Bijlagen.
1. Raadsvoorstel besluit wijziging GR Omnibuzz afrekensystematiek
2. Voorstel wijziging afrekensystematiek t.b.v. vergadering algemeen bestuur Omnibuzz 6-7-2022.
3. Concept wijzigingsbesluit afrekensystematiek GR Omnibuzz
4. Toelichting bij conceptwijzigingsbesluit wijziging GR Omnibuzz

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

gemeente Brunssum

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2022/96
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202223758

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/96;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders 11 oktober 2022, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;

overwegende dat:

- Omnibuzz per 1 januari 2023 een nieuw afrekensystematiek hanteert voor de uitvoering van het vervoer voor gemeenten en de beheerskosten, waarbij met ingang van die datum gerekend wordt met kilometers in plaats van zones, indirecte vervoerskosten berekend worden op basis van het aantal ritten en overhead berekend wordt op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2023;
- Het noodzakelijk is voor een rechtvaardige verdeling van de kosten, de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz aan te passen naar aanleiding van voorgestelde afrekensystematiek;
- Per 1 juli 2022 de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen in werking treedt, en
- Omnibuzz bij het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling de nieuwe wet in acht geeft genomen en de gemeenteraden de mogelijkheid biedt zienswijzen te geven over de ontwerpregeling, voordat ze gevraagd worden toestemming te geven voor het wijzigen van de regeling.

Besluit:
1. Het college toestemming te verlenen om de gemeenschappelijke regeling Omnibuzz te wijzigen conform bijgevoegd wijzigingsbesluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 november 2022

De Raad vernoemd,

Voorzitter

Griffier plv

ncp meyers